

Brüsszel, 2013.4.23.
COM(2013) 241 final

2011/0156 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a csecsemők és kisgyermek számára készült, a speciális gyógyászati célokra szánt, valamint a testtömegcsökkentés céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjáról

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a csecsemők és kisgyermek számára készült, a speciális gyógyászati célokra szánt, valamint a testtömegcsökkentés céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából a Tanács első olvasatban elfogadott állásponjtjáról

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslatnak az Európai Parlament és a Tanács számára történő továbbításának az időpontja (COM (2011) 353 végleges – 2011/0156 COD): 2011. június 24.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja: 2011. október 26.

Az Európai Parlament állásponjtjának időpontja (első olvasat): 2012. június 14.

A módosított javaslat megküldésének időpontja: [*]

A Tanács állásponjtja elfogadásának időpontja: 2013. április 22.

* Figyelembe véve a Tanács és az Európai Parlament közötti informális megbeszéléseket az európai parlamenti első olvasatot követően, a Bizottság nem készített módosított javaslatot, hanem a parlamenti módosításokra vonatkozó véleményét az Európai Parlament számára 2012. július 12-én továbbította „*Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session de juin 2012*” („A Bizottság közleménye az Európai Parlament által a 2012. júniusi ülésen elfogadott vélemények és állásfoglalások nyomán tett intézkedésről”) SP (2012)540 számú dokumentumban fejezte ki.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A javaslat felülvizsgálja a 2009/39/EK irányelvben¹ meghatározott különleges táplálkozási célú, úgynevezett diétás élelmiszerekre vonatkozó szabályozási keretet.

Figyelembe véve az elmúlt évtizedekben az élelmiszerpiacon végbement változásokat és az uniós élelmiszerjogban ezzel párhuzamosan bekövetkező fejlődést, a rendeletjavaslat eltörli a „különleges táplálkozási célú élelmiszerek” 1977-ből származó, tág fogalmát, amely a megváltozott piaci és jogi környezetben számos problémát okozott az érdekelt felek és a szabályozó hatóságok számára. A javaslat új keretet hoz létre, amely csak bizonyos – egyes veszélyeztetett lakossági csoportok, például csecsemők és kisgyermekesek vagy orvosi felügyelet alatt álló személyek szempontjából alapvetőnek tekinthető – korlátozott számú élelmiszerkategória tekintetében tartalmaz általános rendelkezéseket.

A javaslat egységes uniós jegyzéket kíván bevezetni a javaslat tárgyát képező élelmiszerek kategóriáihoz hozzáadható bizonyos anyagok kategóriáinak (pl. vitaminok, ásványi anyagok, aminosavak stb.) tekintetében. Ez az uniós jegyzék egységes keretbe foglalná azokat a különféle jegyzékeket, amelyekre jelenleg a különleges táplálkozási célú élelmiszerek tekintetében a meglévő jogi keretben a Bizottság által elfogadott különböző intézkedések vonatkoznak.

A javaslat a szabályozás javításának célkitűzését is szem előtt tartja, mivel csak abban az esetben tartja fenn az egyes termékekre vonatkozó különös rendelkezéseket, ha azok a lakosság egyes veszélyeztetett csoportjainak védelméhez szükségesek, továbbá egyszerűsíti a jelenlegi szabályozást, mert a feleslegessé vagy ellentmondásossá vált szabályokat eltörli, az érintett termékekhez hozzáadható anyagok különböző jegyzékeit pedig egységesíti.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

3.1. Általános észrevételek

A Bizottság javaslatát 2011. június 24-án továbbították hivatalosan az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az Európai Parlament 2012. június 14-én fogadta el az első olvasatban kialakított álláspontját, amely támogatta a Bizottság fő céljait. Az Európai Parlament mindenekelőtt egyetértett a különleges táplálkozási célú élelmiszerek fogalmának eltörlésével, valamint annak szükségességével, hogy a jogszabály hatályát egyes, a lakosság veszélyeztetett csoportjainak szánt

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. május 6-i 2009/39/EK irányelve a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről (HL L 124., 2009.5.20., 21–29. o.). A keretjogszabály értelmében a Bizottság egyedi rendelkezések sorát fogadta el. Ezek konkrétan: a Bizottság 2006. december 22-i 2006/141/EK irányelve az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerekről, valamint az 1999/21/EK irányelv módosításáról (HL L 401., 2006.12.30., 1–33. o.); a Bizottság 2006. december 5-i 2006/125/EK irányelve a csecsemők és a kisgyermekesek számára készült feldolgozott gabonaalapú élelmiszerekről és bébiételekről (HL L 339., 2006.12.6., 16–35. o.); a Bizottság 1996. február 26-i 96/8/EK irányelve a testtömegcsökkentésre szolgáló, csökkentett energiatartalmú étrendben történő felhasználásra szánt élelmiszerekről (HL L 55., 1996.3.6., 22–26. o.); a Bizottság 1999. március 25-i 1999/21/EK irányelve a speciális gyógyászati célokra szánt diétás élelmiszerekről (HL L 91., 1999.4.7., 29–36. o.); a Bizottság 2009. január 20-i 41/2009/EK rendelete a lisztérzékenységben szenvedőknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről (HL L 16., 2009.1.21., 3–5. o.); a Bizottság 2009. október 13-i 953/2009/EK rendelete a különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerekhez adható tápértéknövelő anyagokról (HL L 269., 2009.10.14., 9–19. o.); a Tanács 1992. június 18-i 92/52/EGK irányelve a harmadik országokba való kivitelre szánt anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerekről (HL L 179., 1992.7.1., 129–130. o.).

élelmiszerkategóriákra kell korlátozni. Az Európai Parlament álláspontja 83 módosítással egészítette ki az eredeti bizottsági javaslatot.

A Bizottság nem nyújtott be módosított javaslatot. A 2012. július 12-én az Európai Parlamentnek benyújtott „*Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session de juin 2012*” („A Bizottság közleménye az Európai Parlament által a 2012. júniusi ülésen elfogadott vélemények és állásfoglalások nyomán tett intézkedésről”) SP (2012) 540 számú dokumentumban a Bizottság a 83 módosítás közül 53-at tud elfogadni teljesen, részben, lényegét tekintve vagy átdolgozást követően, mivel véleménye szerint e módosítások pontosíthatják vagy javíthatják a Bizottság javaslatát, és összhangban vannak általános céljaival.

Az Európai Parlament első olvasatban kialakított álláspontjának elfogadását követően folytatódtak az Európai Parlament, a Tanács elnöksége és a Bizottság küldöttségei közötti informális megbeszélések annak érdekében, hogy a közös álláspont szakaszában az intézmények között megállapodás jöjjön létre (korai megállapodás második olvasatban).

A sikeresnek bizonyuló megbeszéléseket a Tanács minősített többséggel elfogadott közös álláspontja is tükrözi. A Bizottság szerint a Tanács közös álláspontja tükrözi a bizottsági javaslat eredeti céljait, és figyelembe veszi az Európai Parlament által megfogalmazott számos aggályt is. Habár a közös álláspont bizonyos elemek tekintetében eltér a Bizottság eredeti javaslatától, a Bizottság úgy véli, hogy ennek ellenére gondosan kiegyensúlyozott kompromisszumot képvisel, és elégedett azzal, hogy a Bizottság által a javaslat elfogadása során alapvetőnek tekintett valamennyi kérdésre kiterjed.

3.2. A Bizottság által elfogadott, a tanácsi álláspontba az első olvasat során teljes egészében, részben vagy lényegét tekintve beépített európai parlamenti módosítások

A testtömeg csökkentésére szolgáló élelmiszerek: az Európai Parlament egyetért a Bizottság arra vonatkozó javaslatával, hogy a testtömeg csökkentését célzó liszthelyettesítő termékekre vonatkozó jelenlegi szabályozást az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet hatálya alá vonják. Az Európai Parlament ugyanakkor olyan módosításokat fogadott el, amelyek a rendelet hatályába vonnák a testtömegcsökkentés céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszereket, ideértve a nagyon alacsony kalóriatartalmú étrendek (VLCD) céljára szánt élelmiszereket, amelyek szintén kiváltják a teljes napi étkezést, de energiatartalmuk alacsonyabb (1., 11., 12., 20., 22. 26., 36., 46. módosítás). Az Európai Parlament emellett részletes szabályokat kíván meghatározni e termékekre az alap-jogiaktusban (71. és 82. módosítás).

A Bizottság az Európai Parlament első olvasatban elfogadott álláspontjáról szóló közleményében a kompromisszum szellemében lényegét tekintve elfogadta, hogy e termékek a rendelet hatálya alá tartozzanak. Elmagyarázta ugyanakkor, hogy az alap-jogiaktusban nem lenne célszerű részletes szabályokat meghatározni. Ezeket a rendelet keretében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban kell meghatározni, mint ahogy az az érintett jogszabályok hatályába tartozó minden egyéb élelmiszer esetében is történt.

A Tanács álláspontja megegyezik a Bizottságéval, mivel a liszthelyettesítő készítmények nem tartoznak a jogszabály hatálya alá, a teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerek – beleértve a nagyon alacsony kalóriatartalmú étrendek (VLCD) céljára szánt élelmiszereket – viszont igen, és e termékekre felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján részletes szabályok elfogadását tervezik. A nagyon alacsony kalóriatartalmú étrendek (VLCD) egyértelmű meghatározása szerepel a preambulumbekendésekben, ami egybevághat az Európai Parlamentnek a módosításokban megfogalmazott aggályaival. A Tanács álláspontja a Bizottság számára elfogadható.

A kisgyermekeknek szánt tejalapú italok és hasonló termékek: az Európai Parlament első olvasatában elfogadta a 21. és a 81. módosítást, amelyekben felszólítja a Bizottságot, hogy fogadjon el jelentést a kisgyermekeknek szánt tejjitalokról (úgynevezett növekedést serkentő tejek). Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság szakvéleménye alapján elkészítendő jelentésnek fel kell mérnie, hogy szükséges-e e termékekre különös rendelkezéseket előírni.

A Bizottság egyetértett abban az Európai Parlamenttel, hogy célszerű az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság tudományos véleménye alapján jelentést készíteni, különösen figyelembe véve azt, hogy eltérőek az arra vonatkozó vélemények, hogy szükségesek-e ilyen termékek a kisgyermek tápanyagigényeinek kielégítéséhez. A Tanács szintén egyetért az Európai Parlamenttel, és olyan szövegezést javasol, amelynek értelmében az Európai Parlament által megfogalmazott követelményeknek megfelelően a Bizottságnak a rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül jelentést kell készítenie az érintett termékekről. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a jelentésben többek között vizsgálja meg a kisgyermek tápanyagigényeit, az érintett termékeknek a kisgyermek étrendjében betöltött szerepét, valamint azt, hogy e termékek az elválasztott kisgyermek szokásos étrendjéhez képest járnak-e bármiféle táplálkozási előnnyel.

A Bizottság elfogadhatónak találja a Tanács által előírtak szerinti jelentéskészítési kötelezettséget.

Peszticidek: az Európai Parlament első olvasatban kialakított álláspontja keretében módosítások bevezetését javasolta az alap-jogiaktusba, melyek a peszticidek felhasználására vonatkozó részletes szabályokat foglaltak magukban, különösen a csecsemőknek és kisgyermeknek szánt élelmiszer tekintetében (15., 16., 17., 62. és 63. módosítás). E rendelkezések többek között annak a jelentőségét emelték ki, hogy a jogszabály végrehajtása során a lehető legmesszemenőbbekig korlátozni kell a peszticidek használatát a rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerek előállításához felhasznált termékek esetében, továbbá hogy az e területen hatályos intézkedéseket rendszeresen aktualizálni kell, valamint hogy egyes – veszélyes hatóanyagokat, ellenanyagokat vagy kölcsönhatás-fokozókat tartalmazó – peszticidekre különös figyelmet kell fordítani annak érdekében, hogy felhasználásuk végső soron elkerülhető legyen.

A Tanács hasonló módosításokat vezet be, melyek az Európai Parlament módosításainak irányát követik. A Tanács módosításai között nem szerepel azonban olyan javaslat, amely arra utalna, hogy a jogszabály végrehajtása során a végső cél egyes – veszélyes hatóanyagokat, ellenanyagokat vagy kölcsönhatás-fokozókat tartalmazó – peszticidek felhasználásának elkerülése.

A Bizottság részben, lényegét tekintve vagy a szövegezés megváltoztatásának feltételével elfogadta az Európai Parlament módosításait. Ebben az összefüggésben

meg kell jegyezni, hogy a Bizottság javaslata tartalmazta annak lehetőségét, hogy a Bizottság szükség esetén egyedi szabályokat állapítson meg a rendelet hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban, valamint hogy a peszticidekre vonatkozó jogszabályokat a közelmúltban vizsgálták felül, és így már figyelembe veszik a veszélyeztetett csoportokat (ideértve a gyermekeket, magzatokat és embriókat). A Bizottság ezért rugalmasságot gyakorolhat a peszticidek felhasználására történő hivatkozás során, amennyiben ez összhangban van a peszticidekre vonatkozó jelenlegi szabályokkal. A Bizottság támogatja a Tanácsnak az e kérdéssel kapcsolatos álláspontját, és úgy véli, hogy megfelelő kompromisszumot képvisel, amely figyelembe veszi az Európai Parlament által megfogalmazott legfontosabb aggályokat is. A Bizottság emellett a csatolt nyilatkozatra is utal.

Képek használata az anyatej-kiegészítő tápszerek címkéjén: a Bizottság lényegét tekintve elfogadta az Európai Parlament által javasolt 59. módosítást arra vonatkozóan, hogy az anyatej-helyettesítő tápszer címkézése tekintetében fennálló, a termék használatát idealizáló, csecsemőket ábrázoló képeket vagy szöveget stb. felhasználó címkézés tilalmát kiterjessze az anyatej-kiegészítő tápszer címkézésére is. A Bizottság hangsúlyozta ugyanakkor, hogy e szabályokat az érintett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokba lenne célszerű beépíteni.

A Tanács álláspontjában egyetért az Európai Parlamenttel, és hasonló jellegű módosításokat javasol. Ezen túlmenően javasolja, hogy az említett követelmény kapcsolódjon ahhoz az általános elvhez, mely szerint az anyatej-helyettesítő tápszer és az anyatej-kiegészítő tápszer címkézése, kiszerelese és reklámozása ne gyakoroljon visszatartó hatást az anyatejes táplálás tekintetében.

A Bizottság elismeri, hogy e rendelkezés politikai jelentősége következtében helyénvaló az alap-jogiaktusban feltüntetni, ahogyan azt mindkét társjogalkotó javasolta, és elfogadhatónak tartja a Tanács álláspontját.

Technikai iránymutatás: Az Európai Parlament 30. és 72. módosítása azt írja elő a Bizottság számára, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokon keresztül fogadjon el olyan iránymutatásokat, amelyek elősegítik, hogy az élelmiszer-ipari vállalkozások, különösen a kkv-k be tudják tartani a rendelet követelményeit. A Bizottság elfogadta e módosítások lényegét.

A tanácsi álláspont értelmében a Bizottság technikai iránymutatásokat fogadhat el, de ehhez nem szükséges felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása. A Bizottság elfogadja a Tanács álláspontját.

Az elővigyázatosság elve: az Európai Parlament 9., 10., 53., 64. és 69. módosítása hangsúlyozza, hogy az élelmiszerjog általános elveiről szóló 178/2002/EK rendeletben² meghatározott elővigyázatossági elvet kell alkalmazni az e rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerre vonatkozó kockázatkezelési intézkedések meghozatalakor. A Bizottság a kompromisszum szellemében lényegét tekintve elfogadta a módosítások némelyikét. Az Európai Parlament által megfogalmazott aggályok figyelembe vétele érdekében a Tanács álláspontjában kereszthivatkozást vezet be a 178/2002/EK rendelet vonatkozó rendelkezéseire. A 178/2002/EK irányelv horizontális jellegére tekintettel a Bizottság olyan kereszthivatkozást

---

² Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK 2002. január 28-i rendelete az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról, HL L 31., 2002.2.1., 1–24. o.

részesítene előnyben, amely garantálná az uniós szabályok nagyobb egységességét, ezért a tanácsi álláspontot támogatja.

Dokumentumokhoz való hozzáférés az Európai Parlament álláspontjában szereplő 76. módosítás a dokumentumokhoz való méltányos hozzáférést hivatott garantálni, az 1049/2001/EK rendelet³ szabályainak megfelelően. A módosítást a Bizottság részben, a Tanács pedig a szövegezés módosításával elfogadja. A Tanács álláspontja elfogadható, mivel kereszthivatkozást tartalmaz az 1049/2001/EK rendeletre, így biztosítva az uniós szabályok egységességét.

3.3. A Bizottság által elutasított, a tanácsi álláspontban első olvasatban teljes egészében, részben vagy lényegét tekintve érvényre jutó európai parlamenti módosítások

Az anyagok uniós jegyzéke: a bizottsági javaslat uniós jegyzéket kíván bevezetni a rendelet tárgyát képező élelmiszerek kategóriáihoz hozzáadható bizonyos anyagok kategóriáinak (pl. vitaminok, ásványi anyagok, aminosavak stb.) tekintetében. A bizottsági javaslatban e jegyzéket végrehajtási aktusokkal kell meghatározni és aktualizálni, az alap-jogiaktusban megállapított kritériumok alapján.

Az Európai Parlament állásfoglalásában javasolta, hogy az anyagok uniós jegyzéke szerepeljen a rendelet mellékletében, és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok állapítsák meg és aktualizálják (22., 87., 88. és 89. módosítás). Az Európai Parlament módosítása értelmében a melléklet üresen maradna, és a Bizottság töltené ki a rendelet elfogadását követően. A Bizottság elutasította e javaslatokat, mivel az Európai Unióról szóló szerződés szabályainak megfelelően úgy véli, hogy az alap-jogiaktusban szereplő kritériumok alapján, megfelelően meghatározott hatóanyag-kategóriák jegyzékét végrehajtási aktusokon keresztül kell megállapítani és aktualizálni.

A Tanács álláspontjában elfogadja az Európai Parlament azzal kapcsolatos álláspontját, hogy az uniós jegyzéknek a rendelet mellékletét kell képeznie. A Tanács azonban nem hagyja üresen a mellékletet, melyet a jövőben a Bizottság fogadna el, hanem saját maga állapít meg uniós jegyzéket, és a mellékletbe felveszi a rendelet tárgyát képező élelmiszerek kategóriáihoz hozzáadható anyagok bizonyos kategóriáit (pl. vitaminok, ásványi anyagok, aminosavak stb.). Ezen túlmenően a Tanács egyetért az Európai Parlamenttel abban, hogy az uniós jegyzéket (az érintett kategóriák vagy hatóanyagok tekintetében) felhatalmazáson alapuló jogi aktusokon keresztül kell módosítani, de átfoglalja a rendelet érintett cikkeinek szövegét a Bizottságra ruházott jogok jellegének változása fényében.

A Bizottság megérti, hogy a rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerek fogyasztóit alkotó lakossági csoportok érzékenysége tekintettel a jogalkotó maga kíván határozni arról, hogy az uniós jegyzéken mely anyagok szerepeljenek. A Bizottság ezért elfogadja, hogy a hatóanyagok uniós jegyzékét a jogalkotó határozza meg a rendelet mellékletében. A Bizottság számára az is elfogadható, hogy a mellékletet felhatalmazáson alapuló jogi aktusokon keresztül módosítsák, mivel a tanácsi álláspont szövegezése megfelelően nagy mozgásteret biztosít a Bizottságnak ilyen intézkedések elfogadásakor, összhangban az Európai Unió működéséről szóló

---

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 30-i 1049/2001/EK rendelete az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43–48. o.).

szerződésben a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok jellege tekintetében meghatározottakkal.

Nanoanyagok: az Európai Parlament elfogadta a 87. módosítást, amely specifikus kritériumokat tesz szükségessé mesterségesen előállított nanoanyagoknak az értékelésére és az uniós jegyzékbe történő felvételére, különösen a biztonságosságukat értékelő vizsgálati módszerek tekintetében. Az Európai Parlament emellett kereszthivatkozást vezetett be a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendeletben⁴ a mesterségesen előállított nanoanyagokra vonatkozó fogalom meghatározás tekintetében (41. módosítás). A Bizottság elutasította ezeket a módosításokat, mivel a Bizottság javaslatai megfelelően figyelembe vették az Európai Parlament aggályait, ezért e módosítások nem szükségesek.

A Tanács álláspontja – más szövegezéssel – tartalmazza az Európai Parlament módosításait. Emellett a javaslatot is átszövegezi az érintett rendelet és az új élelmiszerekről szóló 258/97/EK rendelet⁵ közötti kapcsolat pontosítása érdekében. A Bizottság a kompromisszum szellemében és figyelembe véve a más uniós jogszabályokkal való összhang biztosítását, elfogadhatónak tartja a tanácsi álláspontot.

A fogalom meghatározások módosítása: a Bizottság javaslata tartalmazta azt a lehetőséget, hogy a rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerek fogalom meghatározását felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alapján kiigazítsa, adott esetben figyelembe véve a műszaki és tudományos haladást és a nemzetközi szinten zajló változásokat. Ezt a rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerek esetében felmerülő, határesetnek tekinthető termékekkel kapcsolatos problémák megoldásának elősegítése érdekében is javasolták. Mind az Európai Parlament, mind a Tanács egyetért abban, hogy a fogalom meghatározások a javasolt rendelet fontos részét képezik, ezért felhatalmazáson alapuló jogi aktussal nem módosíthatók.

Bár a Bizottság eredetileg elutasította az Európai Parlament 48. módosítását, a Tanácsét a kompromisszum szellemében el tudja fogadni, figyelembe véve, hogy a Tanács a javaslatba az értelmezésre vonatkozó határozatokról szóló új cikket vezetett be (lásd a 3.6. pontban).

A Bizottságra ruházott hatáskörök: az Európai Parlament (77. módosítás) és a Tanács álláspontja értelmében a Bizottság által javasolt határozatlan időtartam helyett öt évig ruházzák fel a Bizottságot felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásának hatáskörével, amely időszak ellenvetés hiányában hallgatólagosan meghosszabbodik. A Bizottság a kompromisszum szellemében elfogadhatónak tartja a módosítást, figyelembe véve, hogy mindkét társjogalkotó szándékát tükrözi.

3.4. A Bizottság által teljes egészében, részben vagy lényegét tekintve elfogadott, a tanácsi álláspontban az első olvasat során be nem épített európai parlamenti módosítások

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. október 25-i 1169/2011/EU rendelete fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről, HL L 304, 2011.11.22., 18–63.o.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1997. január 27-i 258/97/EK rendelete az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről, HL L43., 1997.2.14., 1–6.o.

A speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerek különböző kategóriái: az Európai Parlament elfogadta a 47. módosítást, amely egyértelművé tette, hogy a speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerek három különböző kategóriába sorolhatók (vagyis: tápanyagtartalom szempontjából teljes értékű élelmiszerek, állandó tápanyag-összetétellel; tápanyagtartalom szempontjából teljes értékű élelmiszer kiigazított tápanyag-összetétellel; tápanyagtartalom szempontjából nem teljes értékű élelmiszer állandó vagy kiigazított tápanyag-összetétellel). A Bizottság lényegét tekintve elfogadta a módosítást, azonban az a Tanács álláspontjában nem szerepel.

A Tanács álláspontja ugyanakkor elfogadható a Bizottság számára, mivel a speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerek három különböző kategóriája közötti különbségtétel már jelen van a meglévő jogszabályokban, és az érintett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározásra fog kerülni. Ha a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok ilyen szintű részletességgel taglalják a kérdést, az kellő rugalmasságot biztosít az esetleges későbbi módosítások alkalmával is.

3.5. A Bizottság által elutasított és a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjában nem szereplő európai parlamenti módosítások:

„Gluténmentes” és „rendkívül kis gluténtartalmú” élelmiszerek: a Bizottság eredetileg azt javasolta, hogy az e termékekre vonatkozó szabályokat, amelyek jelenleg a „diétás élelmiszerekről” szóló keretirányelv szerint elfogadott külön rendeletben szerepelnek, fenn kell tartani, ugyanakkor az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet⁶ hatálya alá kell vonni. Az Európai Parlament álláspontjában (1., 11., 12., 20., 35., 44., 45., 70., 90. módosítás) azt javasolta, hogy a lisztérzékenyeknek szánt élelmiszerek a rendelet hatálya alá tartozzanak, és specifikus szabályokat emelt volna be az alap-jogiaktusba. Ezt a Bizottság elutasította, mivel e változtatás felesleges lenne, és nem állna összhangban a szabályozás javítására és az egyszerűsítésre vonatkozó célkitűzéssel.

A Tanács nem emelte be álláspontjába az Európai Parlament e módosításait, sőt azt javasolta, hogy az e termékekre vonatkozó meglévő szabályokat a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2001/EU rendelet hatálya alá kell vonni, az abban bemutatott specifikus eljárásokon keresztül. A Tanács az egyik preambulumbekendésben kiköti, hogy a rendelkezések áthelyezésével a lisztérzékenységben szenvedő személyek számára legalább a jelenlegi szabályok szerint biztosított védelem szintjével egyenértékű szintű védelmet kell biztosítani, valamint hogy az áthelyezésre a rendeletek alkalmazása előtt kell sor keríteni. A Tanács emellett úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak mérlegelnie kell, hogy miként lehet a lisztérzékeny személyek megfelelő tájékoztatását biztosítani azzal kapcsolatban, hogy mi a különbség az egy vagy több gluténtartalmú összetevő gluténtartalmának csökkentése érdekében gyártott, készített és/vagy feldolgozott termékek, valamint a természetesen gluténmentes élelmiszerek között.

A Bizottság támogatja a Tanács álláspontját azzal kapcsolatban, hogy nem csupán garantálja a fogyasztók ugyanolyan szintű védelmét, hanem lehetővé teszi a meglévő szabályoknak nem előrecsomagolt élelmiszerekre történő kiterjesztését, ezzel fokozva a fogyasztók védelmét. Ezen túlmenően a szabályoknak a gluténtartalmú

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1924/2006/EK rendelete az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról, HL L 404., 2006.12.30., 9–25. o.

összetevők jelenlétének kötelező feltüntetésére már szabályokat tartalmazó 1169/2011/EU rendelet hatálya alá vonása összhangban lenne a szabályozás javításának elvével, és garantálná, hogy a gluténra vonatkozó valamennyi szabály egyazon jogi keretben szerepeljen.

Az alacsony születési súlyú és koraszülött csecsemőknek szánt tápszerek: a Bizottság nem fogadta el az Európai Parlament álláspontját (34., 43. és 92. módosítás) azzal kapcsolatban, hogy az alacsony születési súlyú és koraszülött csecsemőknek szánt tápszereket a speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerek egyik alkategóriájaként kell a rendelet hatálya alá vonni, valamint hogy az ilyen tápszereknek minden esetben meg kell felelniük mind a speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerekre, mind a normál anyatej-helyettesítő tápszerekre vonatkozó követelményeknek. A Tanács álláspontjában elismerte, hogy az alkalmazandó szabályok esetleges kiterjesztésének céljából meg kell vizsgálni, hogy a normál anyatej-helyettesítő tápszerekre és anyatej-kiegészítő tápszerekre vonatkozó szabályok közül melyeket alkalmazzák a csecsemők számára készült, speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerekre is. Ugyanakkor a Tanács olyan módosításokat fogadott el, amelyek lehetővé teszik, hogy a Bizottság ezt felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban hajtsa végre.

A Tanács álláspontja a Bizottság számára elfogadható. Nem minden alacsony születési súlyú vagy koraszülött csecsemő számára szükséges speciális gyógyászati célú tápszer, és az ilyen csecsemők tápanyagigényével kapcsolatban eseti alapon kell döntést hozni. Hasonlóképpen a csecsemőtápszerre vonatkozó szabályok közül nem mind alkalmazható az alacsony születési súlyú vagy koraszülött csecsemők esetében, mivel bizonyos mértékű rugalmasság szükséges.

A Bizottságnak a speciális gyógyászati célú élelmiszerekre vonatkozó szabályok felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján történő elfogadása során lehetősége lesz megfontolni, milyen szabályokat célszerű alkalmazni a csecsemők számára készült, speciális gyógyászati célokra szánt élelmiszerekre, figyelembe véve a piaci fejleményeket és az ilyen termékek kínálatának jelentős növekedését. A Bizottság szerint a Tanács szövegezése figyelembe veszi az Európai Parlament aggályait, mivel egyértelműen előírja, hogy a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása során foglalkozzon e kérdéssel.

Innováció: a Tanács nem építette be álláspontjába az Európai Parlament 31., 50. és 91. módosítását, amelyek az innovatív termékek ideiglenes engedélyezési eljárására vonatkoznak. Az Európai Parlament módosításainak célja az volt, hogy lehetővé tegye az érintett rendelet értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban az összetétel vonatkozásában meghatározott követelményeknek meg nem felelő innovatív termékek két évre szóló forgalomba hozatalát.

A Tanács úgy véli, hogy e tekintetben a bizottsági javaslat elegendő, mivel ez utóbbi lehetővé teszi, hogy a rendelet hatálya alá tartozó élelmiszerek tekintetében felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa az összetételre vonatkozó követelményeket. A Tanács ugyanakkor módosította a javaslatot, hangsúlyozva, hogy az ilyen követelmények módosításai során figyelembe kell venni valamennyi releváns adatot, beleértve az érdekeltek által többek között az innovatív termékek vonatkozásában megadott adatokat. A Bizottság elfogadja a Tanács álláspontját, amely megfelelő egyensúlyt teremt az innováció támogatása és a felesleges szabályok, illetve szükségtelen adminisztratív teher megszüntetésének lehetősége között.

„Laktózmentes élelmiszerek”: az Európai Parlament első olvasatban elfogadott állásponyjában a 80. módosításban javasolta, hogy a Bizottság készítsen jelentést a „laktózmentes” és „nagyon alacsony laktóztartalmú” megjelölések jelentésének pontosítására, szükség esetén jogalkotási javaslat benyújtásával együtt. A tanácsi álláspont szerint ezek az állítások szükség esetén a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet szabályainak megfelelően harmonizálhatók, hasonlóan a glutén kérdéséhez. Az egyik preambulumbekzdés hivatkozik az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által a kérdést illetően kibocsátott tudományos szakvéleményre⁷.

A Bizottság véleménye szerint nincs szükség általános jelentésre, mivel az általános élelmiszerjog értelmében a megjelölések jelentése egyértelmű, és a kérdésben már rendelkezésre áll tudományos szakvélemény. A Bizottság elfogadja a Tanács álláspontját, amely biztosítja az összhangot egyrészt a gluténmentes élelmiszerekre vonatkozó szabályok kezelésével, másrészt a laktóztartalmú összetevők jelenlétének kötelező feltüntetésére vonatkozó, az 1169/2011/EU rendeletben már előírt szabályokkal.

3.6. A Tanács által bevezetett új rendelkezések

Sportolóknak szánt élelmiszerek: a Bizottság eredetileg nem tervezte, hogy a sportolóknak szánt élelmiszereket a rendelet hatálya alá vonja, és szándékai szerint e termékekre kizárólag az általános élelmiszerjog szerinti jogszabályok (különösen az állításokra vonatkozó rendelet) vonatkoztak volna. Az Európai Parlament első olvasatban elfogadott állásponyjában egyetértett a Bizottsággal abban, hogy a termékek ne tartozzanak a rendelet hatálya alá, ugyanakkor felhívta a Bizottságot, hogy „legkésőbb 2015. július 1-jéig” értékelje „*az általános élelmiszerjog e tekintetben történő felülvizsgálatának szükségességét*” (6. módosítás).

A Tanács állásponyjában egyetértett azzal, hogy e termékek ne tartozzanak a javasolt rendelet hatálya alá, de olyan módosításokat vezetett be, amelyek értelmében a Bizottságnak jelentést kell készítenie az e termékekre vonatkozó különös szabályok esetleges szükségességéről, lehetővé téve, hogy a jelentéshez jogalkotási javaslat is társuljon. A Tanács jelentéstétel iránti igénye a végső kompromisszum szellemében elfogadható, figyelembe véve különösen a társjogalkotók egyetértését azzal kapcsolatban, hogy e termékek időközben nem tartoznak majd a rendelet hatálya alá.

Az értelmezéssel kapcsolatos döntések: a Tanács állásponyjában olyan cikket vezetett be, amely lehetővé teszi, hogy a Bizottság végrehajtási intézkedéseket fogadjon el annak eldöntéséhez, hogy egy adott élelmiszer a rendelet hatálya alá tartozik-e, és ha igen, milyen kategóriában. A Bizottság úgy véli, hogy a tanácsi módosítás jótékonyan javítja a javaslatot, ami elősegíti a rendelet végrehajtását és csökkenti a határesetekkel kapcsolatos problémákat. A Bizottság voltaképpen azért is terjesztette elő javaslatát, hogy megoldást találjon a határesetek – vagyis a jelenleg diétás élelmiszernek tekintett élelmiszerek és a „rendes élelmiszerek” közé egyaránt besorolható termékekkel – jelentette problémákra.

Átmeneti időszakok és a hatályos intézkedések hatályon kívül helyezése: a Tanács hároméves átmeneti időszakot ír elő a készletek kimerülése mellett, míg a

⁷ EFSA Panel on Dietetic Products, Nutrition and Allergies (EFSA – diétás termékekkel, táplálkozással és allergiákkal foglalkozó tudományos testület, NDA); Scientific Opinion on lactose thresholds in lactose intolerance and galactosaemia (tudományos szakvélemény a laktóz-intolerancia és galaktózémia esetén érvényes laktóz-határértékekről). EFSA Journal 2010; 8(9):1777. [29 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1777.

Bizottság eredetileg kétéves átmeneti időszakot javasolt a készletek kimerülése mellett. A Tanács ezen túlmenően javasolja az átmeneti időszak kiterjesztését bizonyos termékek vonatkozásában arra az esetre, ha a Bizottság nem fogadná el a kellő időben az érintett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat. A Tanács álláspontja elfogadható az általános kompromisszum szellemében, valamint figyelembe véve a felülvizsgált tervezetet, amely a gazdasági szereplők és az ellenőrző hatóságok számára pontosítja a helyzetet.

A sürgősségi intézkedésekre vonatkozó szabályok törlése: a Tanács álláspontjában elhagyja a sürgősségi intézkedésekre vonatkozó szabályokat, mivel ezeket az általános élelmiszerjogról szóló 178/2002/EK rendelet már tartalmazza. A Tanács álláspontja a Bizottság számára elfogadható.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság úgy véli, hogy a Tanács minősített többséggel elfogadott közös álláspontja tükrözi a bizottsági javaslat eredeti céljait, és figyelembe veszi az Európai Parlament által megfogalmazott számos aggályt is. Habár a közös álláspont bizonyos elemek tekintetében eltér a Bizottság eredeti javaslatától, a Bizottság úgy véli, hogy ennek ellenére gondosan kiegyensúlyozott kompromisszumot képvisel, és elégedett azzal, hogy a Bizottság által a javaslat elfogadása során alapvetőnek tekintett valamennyi kérdésre kiterjed.

A fentiekben ismertetett okokból kifolyólag a Bizottság támogatja a 2013. április 22-én elfogadott közös álláspontot.

5. A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA A PESZTICIDEKRŐL

A 11. cikk (1) bekezdése b) pontjának végrehajtásakor a Bizottság – azzal a céllal, hogy hosszú távon megszüntesse használatukat – kiemelt figyelmet fordít az 1272/2008/EK rendeletnek⁸ megfelelően a következő módon besorolt hatóanyagokat, ellenanyagokat vagy kölcsönhatás-fokozókat tartalmazó peszticidekre: a mutagén anyagok 1A. vagy 1B. kategóriájába, a rákkeltő anyagok 1A. vagy 1B. kategóriájába, a reprodukciót károsító anyagok 1A. vagy 1B. kategóriájába tartozó vagy az emberekre nézve esetleg káros hatású, endokrindiszruptor, nagyon mérgező vagy kritikus hatású (például fejlődéssel kapcsolatos neurotoxikus vagy immunotoxikus hatású) hatóanyagok, ellenanyagok vagy kölcsönhatás-fokozók.

⁸

Az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-i 1272/2008/EK rendelete az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1–1355. o.).